

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **1/ Z.A.**, rod J., N.S., **2/ J.Z.**, rod. A., M.S., **3/ Ing. D.M.**, rod. A., N.L., **4/ P.A.**, R.S., **5/ A.P.**, rod. A., N.S., **6/ E. A.**, rod. A., S.Z., **7/ J.Š.**, rod. A., U.B., **8/ J.A.**, V.S., **9/ Ing. J.A.**, H.S., **10/ Z.T.**, H.S., **11/ F.S.**, R.B., **12/ E.D.**, S.S., **13/ K.B.**, E.P.Č., **14/ V.V.**, L.N., **15/ M.B.**, H.Ž., zastúpených JUDr. J.F., advokátom so sídlom L.B. proti žalovanému: **JUDr. J.S.** - správca konkurznej podstaty úpadcu **S., a.s., Š.S.**, IČO: X., zast. JUDr. Ing. K.V., advokátom so sídlom S.B., **o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2009, č. k. 47 Cbi 17/02-244, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2009, č. k. 47 Cbi 17/02-244 sa **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. januára 2009, č. k. 47 Cbi 17/02-244 uložil žalovanému vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu S., a.s., so sídlom Š.S., IČO: X., nehnuteľnosti
na liste vlastníctva č. X. k. ú. M., Obce S., a to pozemky:

- parc. č. X./12, zast. plocha o výmere 102 m²,
- parc. č. X./19, zast. plocha o výmere 722 m²,
- parc. č. X./21, zast. plocha o výmere 834 m²,

zapísané

a stavbu - prístrešok na čistenie kapusty, postavený na parcele č. X./12.

Zároveň súd priznal žalobcom 6,63 Eur na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobcovia žalobou z 30 novembra 2000 sa domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľnosti, špecifikované v žalobe.

Žalobcovia uviedli, že žalovaný sporné nehnuteľnosti zaradil do konkurznej podstaty, o čom boli informovaní listom z 31. októbra 2000. Žalobcovia si reštitučný nárok uplatnili na Okresnom súde v Malackách pod č. k. 5C 1/97. Uviedli, že právnym predchodcom žalobcov R.A. a jeho manželke P. bol výmerom Ministerstva výživy č. X./50 - III/Zb. z 27. júla 1950 podľa § 1 ods. 3 a § 3 čl. 1 zákona č. 119/1948 Zb. znárodnený podnik „R.A. k. z. v S. M.“ a rozsah znárodnenia bol určený výmerom Povereníctva a výživy č. C – X./51 - VI/2 z 24. januára 1951. Reštitučný nárok si žalobcovia uplatnili v zákonom stanovenej lehote 27. septembra 1991 na Ministerstve pre správu a privatizáciu národného majetku (ďalej MSPNM), čo oznámili aj povinnej osobe, ktorou bola S., š. p. S., ktorá v návrhu privatizačného projektu navrhla spôsob a rozsah vyporiadania. V rámci privatizácie sporné nehnuteľnosti o. i. nadobudol úpadca priamym predajom na základe zmluvy o predaji podniku č. X./1996. MSPNM SR priznalo žalobcom štatút oprávnených osôb a listom z 27. mája 1996 upovedomilo žalobcov o rozsahu vyporiadania. Žalobcom bola priznaná v časti reštitučného nároku naturálna reštitúcia a v časti finančná náhrada formou akcií Reštitučného investičného fondu. Predmetom finančnej náhrady boli okrem iného aj sporné nehnuteľnosti. Priznaná finančná náhrada bola zadržaná až do skončenia reštitučného sporu na Okresnom súde v Malackách, ktoré konanie je z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu prerušené.

Výpočet nevydávaných nehnuteľností je taxatívne uvedený v § 8 zákona č. 87/1991 Zb. a nemožno ho meniť.

Žalobcovia uviedli, že sporné pozemky nikdy neboli zastavané žiadnymi stavbami - slúžia ako dvor a rovnakému účelu slúžili i v čase znárodnenia.

Stavba prístrešku na čistenie kapusty na parc. č. X./12 je len súčasťou výroby a nie samostatnou vecou.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že žalobcom bola MSPNM SR priznaná v časti naturálna reštitúcia a v časti finančná náhrada.

Žalobcovia finančnú náhradu odmietli pri pozemkoch p. č. X./12, X./19 a X./21 a stavbe prístrešku na p. č. X./12. Nárok preto žalovaný považuje za neoprávnený.

V priebehu súdneho konania žalobca v 1/ rade R.A., nar. X., zomrel, a preto súd prvého stupňa v konaní pokračoval s dedičmi po menovanom.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní dospel k názoru, že žaloba žalobcu je dôvodná.

V danom prípade bývalé Ministerstvo výživy v Prahe výmerom z 27. júla 1950 rozhodlo podľa zákona č. 115/1948 Sb. o znárodnení výrobného podniku R.A. k. z. v S. - M. a vlastníctvo k nemu nadobudol Československý štát. Rozsah znárodnenia bol určený výmerom Povereníctva výživy v B. číslo C – X./51 - VI/2 z 24. januára 1951. Do majetkovej podstaty znárodneného podniku patrili nehnuteľnosti a spolu s ním boli znárodnené nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe k. ú. M., zapísané v pozemnoknižnej vložke X. pod X. + parcely číslo X. a X. zapísané pod X./ na meno R.A. v 1/2 a P.A. v 1/2 a v pozemnoknižnej vložke č. X. pod X./ + parcela č. X./2 zapísané pod X./ na meno R.A..

Ministerstvom pôdohospodárstva SR č. X./1996-420 z 15. januára 1996 bolo rozhodnuté o zrušení podniku S., š. p., so sídlom v S. bez likvidácie dňom 17. januára 1996 a na základe zmluvy o predaji podniku č. X. boli v prospech spoločnosti M., s.r.o. v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. X. pre k. ú. M. I. okrem iného zapísané nehnuteľnosti - pozemky parc. č. X./19, X./21 a X./12 a stavba bez súpisného čísla na parcele č. X./12.

Prezídium F. rozhodnutím č. X./1995 rozhodlo o priamom predaji štátneho podniku S. S., IČO: X. priamym predajom spoločnosti M., s.r.o., S. s tým, že na časť majetku bol uplatnený reštitučný nárok oprávnených osôb, ktorý sa vysporiada vydaním nehnuteľností a vydaním akcií.

Reštitučný nárok žalobcov mal byť teda vysporiadaný podľa § 47 zák. č. 92/1991 Zb.

Spoločnosť M., s.r.o. zanikla výmazom z obchodného registra k 9. októbru 1996 na základe zrušenia spoločnosti bez likvidácie rozhodnutím VZ spoločnosti a jej premenou na akciovú spoločnosť M., a.s., S., ktorá k 30. októbru 1997 zmenila svoje obchodné meno na S., a.s.

Oprávnené osoby - žalobcovia si na MSPNM SR uplatnili reštitučný nárok a následne uzatvorili 1. júla 1996 s F. dohodu o vydaní vecí tak, že im boli vydané nehnuteľnosti: výrobná s. č. X. a parcely č. X./11, X./17 a X./18. Ďalej došlo k vysporiadaniu iným spôsobom - 284 ks akcií R.B. v nominálnej hodnote 1 000 Sk za 1 akciu, čo sa týkalo parciel p. č. X./12, X./13, X./14, X./15, X./16, X./19 a X./21.

Súd prvého stupňa konštatoval, že v priebehu súdneho konania bola stavba na p. č. X./12 kolaudovaná až v roku 1993 kolaudačným rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia č. X./93 z 13. októbra 1993 ako prístrešok pre zeleninu. Stavba teda bola postavená až v čase po vydaní zákonov o zmiernení majetkových krívd na pozemku, ktorý už podliehal reštitučnému nároku.

Dôvodom nevydania pozemkov p. č. X./19 a X./21 mala byť podľa rozhodnutia MSPNM SR skutočnosť, že na nich boli zriadené stavby. V katastri nehnuteľností však neboli na týchto pozemkoch zapísané žiadne stavby.

Žalobcovia deklarovali, že predmetné parcely slúžili v čase uplatnenia reštitučných nárokov rovnakému účelu ako v čase ich znárodnenia.

Dôkazné bremeno zaťažuje povinného a tento ho neuniesol.

Žalobcom ako oprávneným osobám preto prislúcha právo na vydanie nehnuteľností podľa zák. č. 92/1991 Zb. a zák. č. 87/1991 Zb. a teda aj právo na vylúčenie nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu.

Preto súd žalobe vyhovel.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z týchto dôvodov:

Na predmetných pozemkoch sú postavené inžinierske siete, ktoré súd I. stupňa ani žalobcovia nepovažujú za stavby a tieto mali byť súčasťou zastavaných plôch - pozemkov už pred 50. rokmi. Vo svojej výpovedi žalobcovia nepopierajú, že inžinierske siete vybudoval žalovaný. Nepopierajú ani skutočnosť, že medzi provizóriom - strieškou na drevených koloch a stavbou vybudovanou žalovaným podľa stavebného zákona v súlade so stavebným poriadkom a v stavebnom konaní, ktorého účastníkom boli aj žalobcovia, je neporovnateľný rozdiel.

Dvor v roku 1951 bol zablatený kus pozemku, na ktorom sa otáčali konské povozy, ale dnešný dvor je stavba v právnom slova zmysle (pokrytý betónom a asfaltom), pričom pod jeho povrchom sú inžinierske siete (plyn, voda, elektrina a ostatné siete).

Súd prvého stupňa sa s pojmom „stavba“ nevyrovnal v súlade so zák. č. 237/2000 (§ 43 a nasl.).

Tento druh stavby sa do katastra nehnuteľností nezapisuje.

Žalobcovia sa písomne vyjadrili k odvolaniu žalovaného, dôvody žalovaného považujú za zavádzajúce, a preto navrhol, aby odvolací súd odvolaniu žalovaného nevyhovel a rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k názoru, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre potvrdenie, resp. zmenu napadnutého rozhodnutia, a preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.) z týchto dôvodov:

Podľa ust. § 19 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov (ďalej len ZKV), ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré sponchybujú zaradenie veci do súpisu.

Súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz (§ 19 ods. 2 ZKV).

Žalobcovia v súlade s ust. § 19 ods. 1 ZKV namietali zapísanie predmetných nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty a na výzvu súdu preto podali v zákonom stanovenej lehote vylučovaciu žalobu podľa cit. ust. § 19 ods. 2 ZKV.

Súd prvého stupňa predmetnú žalobu posúdil len v zmysle zák. č. 92/1991 Zb. a zák. č. 87/1991 Zb., čo znamená, že opätovne rozhodoval o reštitučnom nároku žalobcov i napriek tomu, že o reštitučnom nároku žalobcov rozhodlo MSPNM SR a následne po rozhodnutí MSPNM SR žalobcovia podali žalobu na Okresnom súde v Malackách.

Prvostupňový súd pochybil, keď predmetnú vec neskúmal v zmysle zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov.

Žalovaný - SKP vykonal súpis podstaty v zmysle ust. § 18 ZKV, kde bol povinný zaradiť každú vec, pohľadávku alebo právo, o ktorých má za to, že patria alebo môžu patriť do podstaty. Súpis SKP vykonáva zo svojej úradnej povinnosti. Žaloba na vylúčenie vecí zo zoznamu podstaty nie je žalobou na určenie vlastníckeho práva.

Podstatným pri skúmaní dôvodnosti podanej žaloby podľa ust. § 19 ods. 2 ZKV i v danom prípade je preukázanie skutočnosti, že nehnuteľnosti nepatria do súpisu konkurznej podstaty, t. j. že tieto sa z podstaty vylučujú s následkom straty oprávnenia správcu nakladať s týmto majetkom a najmä možnosti speňažiť takýto majetok.

Prvostupňový súd v konaní neskúmal, a preto správne nevyhodnotil stavbu inžinierskej siete, ako aj povrchovú úpravu dvora vo vzťahu k stavu, ktorý existoval pri znárodnení majetku žalobcov - oprávnených.

Rovnako zle vyhodnotil nehnuteľnosť na p. č. X./12 - stavbu na čistenie kapusty. Prístrešok postavený pred znárodnením majetku nemožno zamieňať so stavbou, ktorá sa na p. č. X./12 nachádza a ktorá spĺňa znaky stavby, ako i okolnosť, že bola postavená štátom po znárodnení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil postupom podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Bude preto úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom konaní vykonal dokazovanie, týkajúce sa predmetných nehnuteľností, a to tak, že zistí, či sú na nehnuteľnostiach (dvore) vybudované a vedené inžinierske siete, kto ich vybuodoval a rovnako zistí dokazovaním, aká stavba - prístrešok bola postavená pred znárodnením na p. č. X./12 a kedy a kým bol vybudovaný terajší objekt na p. č. X./12 a následne, aby súd prvého stupňa rozhodol vo veci, a to aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. októbra 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.